

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 115/11

Λουξεμβούργο, 25 Οκτωβρίου 2011

Απόφαση στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-509/09 και C-161/10
eDate Advertising GmbH κατά X και
Olivier Martinez και Robert Martinez κατά MGN Limited

Πρόσωπο που υφίσταται προσβολή του δικαιώματος της προσωπικότητας μέσω Διαδικτύου μπορεί να προσφύγει στα δικαστήρια του κράτους μέλους διαμονής του ζητώντας την αποζημίωση για το σύνολο της ζημίας που υπέστη

Ωστόσο, ο διαχειριστής ιστοσελίδας που εμπίπτει στην οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο δεν μπορεί να υπόκειται, εντός του εν λόγω κράτους μέλους, σε αυστηρότερες απαιτήσεις από εκείνες που προβλέπει το δίκαιο του κράτους μέλους εγκαταστάσεώς του

Ο κανονισμός για τη διεθνή δικαιοδοσία¹ προβλέπει ότι τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος κράτους μέλους ενάγονται ενώπιον των δικαστηρίων αυτού του κράτους μέλους, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά τους. Εντούτοις, ως προς ενοχές εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας, ένα πρόσωπο μπορεί να εναχθεί σε άλλο κράτος μέλος ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός. Έτσι, σε περίπτωση δυσφημίσεως μέσω άρθρου του τύπου που έχει κυκλοφορήσει εντός περισσοτέρων συμβαλλομένων κρατών, ο παθών έχει δύο δυνατότητες όσον αφορά την άσκηση αγωγής κατά του εκδότη του εν λόγω άρθρου για την επιδίκαση χρηματικής ικανοποιήσεως λόγω ηθικής βλάβης. Αφενός, μπορεί να προσφύγει ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους του τόπου εγκαταστάσεως του εκδότη, τα οποία έχουν διεθνή δικαιοδοσία προς επιδίκαση χρηματικής ικανοποιήσεως για το σύνολο της ηθικής βλάβης που υπέστη ο παθών από τη δυσφήμιση. Αφετέρου, μπορεί να προσφύγει ενώπιον των δικαστηρίων κάθε κράτους μέλους εντός του οποίου κυκλοφόρησε το δημοσίευμα και, κατά τους ισχυρισμούς του παθόντος, προσβλήθηκε η υπόληψή του (τόπος επέλευσης της ζημίας). Ωστόσο, στην τελευταία αυτή περίπτωση, τα εθνικά δικαστήρια έχουν διεθνή δικαιοδοσία προς επιδίκαση χρηματικής ικανοποιήσεως μόνον για την ηθική βλάβη που υπέστη ο παθών εντός του κράτους της έδρας τους.

Το Bundesgerichtshof (Ομοσπονδιακό δικαστήριο, Γερμανία) και το tribunal de grande instance de Paris (Πρωτοδικείο του Παρισιού, Γαλλία) ζήτησαν από το Δικαστήριο να διευκρινίσει κατά πόσον εφαρμόζονται οι αρχές αυτές και σε περιπτώσεις προσβολών του δικαιώματος της προσωπικότητας μέσω δημοσιευμάτων που αναρτώνται στο Διαδίκτυο.

Τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως C-509/09

Το 1993, ο X, κάτοικος Γερμανίας, καταδικάστηκε μαζί με τον αδελφό του από γερμανικό δικαστήριο σε ποινή ισόβιας κάθειρξης για τη δολοφονία γνωστού ηθοποιού. Τον Ιανουάριο του 2008, ο X αφέθηκε ελεύθερος υπό όρους.

Η εταιρία eDate Advertising, με έδρα στην Αυστρία, διαχειρίζεται διαδικτυακή πύλη στη διεύθυνση «www.rainbow.at» όπου δημοσίευσε πληροφορίες σχετικές με την προσφυγή του X και του αδελφού του κατά της καταδικαστικής αποφάσεως που είχε εκδοθεί εναντίον τους. Αν και η eDate Advertising απέσυρε το επίμαχο δημοσίευμα από την ιστοσελίδα της, ο X ζήτησε από τα γερμανικά δικαστήρια να υποχρεώσουν την αυστριακή εταιρία να παύσει να διαδίδει ειδήσεις για το πρόσωπό του αναφέροντας το ονοματεπώνυμό του σε σχέση με το τελεσθέν έγκλημα. Η δε eDate Advertising αμφισβήτησε τη διεθνή δικαιοδοσία των γερμανικών δικαστηρίων να αποφανθούν επί της διαφοράς θεωρώντας ότι μπορεί να εναχθεί μόνον ενώπιον των αυστριακών δικαστηρίων.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2001 L 12, σ. 1).

Στις 3 Φεβρουαρίου 2008, δημοσιεύτηκε στον δικτυακό τόπο της βρετανικής εφημερίδας Sunday Mirror κείμενο στα αγγλικά, υπό τον τίτλο «η Kylie Minogue και ο Olivier Martinez είναι και πάλι μαζί», το οποίο παρέθετε λεπτομέρειες σχετικά με τη φερόμενη συνάντηση της Αυστραλιανής τραγουδίστριας και του Γάλλου ηθοποιού. Ο Olivier Martinez και ο πατέρας του, Robert Martinez, κατήγγειλαν προσβολή του δικαιώματος στον σεβασμό της ιδιωτικής τους ζωής καθώς και του δικαιώματος του Olivier Martinez στην εικόνα του και άσκησαν, στη Γαλλία, αγωγή κατά της βρετανικής εταιρίας MGN που εκδίδει την Sunday Mirror. Η τελευταία αυτή εταιρία, όπως και η eDate Advertising, αμφισβητεί τη διεθνή δικαιοδοσία του επιληφθέντος δικαστηρίου διότι θεωρεί ότι δεν υπάρχει επαρκής αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της ανάρτησης στο διαδίκτυο εντός του Ηνωμένου Βασιλείου και της ζημίας που φέρεται ότι επήλθε επί γαλλικού εδάφους. Μόνον ένας τέτοιος δεσμός μπορεί να θεμελιώσει διεθνή δικαιοδοσία των γαλλικών δικαστηρίων να επιδικάσουν χρηματική ικανοποίηση για ζημία που επήλθε λόγω της επίμαχης δημοσίευσης στο Διαδίκτυο.

Η απόφαση του Δικαστηρίου

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η δημοσίευση πληροφοριών μέσω ιστοσελίδας του διαδικτύου διαφέρει από τη μετάδοση που πραγματοποιείται με έντυπο μέσο επικοινωνίας και η οποία προσλαμβάνει αναγκαστικά εδαφική διάσταση, κατά το μέτρο που, στην πρώτη περίπτωση, οι πληροφορίες αυτές είναι προσβάσιμες ανά πάσα στιγμή σε απροσδιόριστο αριθμό χρηστών του διαδικτύου από οποιοδήποτε σημείο του κόσμου. Έτσι, αφενός, η καθολική διάδοση ενδέχεται να συνεπάγεται σοβαρότερες προσβολές του δικαιώματος της προσωπικότητας και, αφετέρου, καθιστά εξαιρετικά δυσχερή τον εντοπισμό του τόπου επέλευσης της ζημίας που προκαλούν οι εν λόγω προσβολές. Υπό τις περιστάσεις αυτές, –δεδομένου ότι η επίδραση ενός δημοσιεύματος του διαδικτύου μπορεί να εκτιμηθεί καλύτερα από **το δικαστήριο του τόπου όπου το φερόμενο θύμα έχει το κέντρο των συμφερόντων του**–, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι το δικαστήριο αυτό είναι αρμόδιο να επιδικάσει χρηματική ικανοποίηση για το σύνολο της ζημίας που προκλήθηκε στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι ο τόπος όπου ένα πρόσωπο έχει το κέντρο των συμφερόντων του συμπίπτει, κατά γενικό κανόνα, με τον **τόπο της συνήθους διαμονής του**.

Εντούτοις, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, αντί της αγωγής για επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης για το σύνολο της προκληθείσας βλάβης, **ο παθών μπορεί εν πάση περιπτώσει να προσφύγει στα δικαστήρια κάθε κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου υπάρχει ή υπήρξε πρόσβαση στο επίμαχο δημοσίευμα που αναρτήθηκε στο διαδίκτυο**. Στην περίπτωση αυτή, ακριβώς όπως ισχύει και για τις ζημίες που προκαλεί έντυπο δημοσίευμα, τα εν λόγω δικαστήρια είναι αρμόδια να επιδικάσουν χρηματική ικανοποίηση αποκλειστικά και μόνον για τη βλάβη που επήλθε στο έδαφος του κράτους μέλους όπου έχουν την έδρα τους. Ομοίως, το θιγόμενο πρόσωπο έχει την ευχέρεια να ασκήσει αγωγή με αίτημα την επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης για το σύνολο της προκληθείσας ζημίας **ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους εγκαταστάσεως του φορέα που δημοσίευσε τις πληροφορίες στο Διαδίκτυο**.

Τέλος, ερμηνεύοντας την οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο², το Δικαστήριο αποφαινεται ότι η αρχή της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών **απαγορεύει, καταρχήν, να υπόκειται ο φορέας παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικού εμπορίου εντός του κράτους υποδοχής σε αυστηρότερες απαιτήσεις από εκείνες που προβλέπει το δίκαιο του κράτους μέλος όπου είναι εγκατεστημένος ο εν λόγω φορέας**.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν

² Οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 178, σ. 1).

επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106